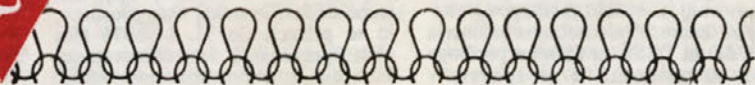




vezi

GLASILO BELOKRANJSKE
TRIKOTAŽNE INDUSTRIJE



Žena včeraj, danes, jutri

Letos praznuje Beti svoj jubilej, 20-letnico obstoja, zato je za nas 8. marec in današnje srečanje še toliko pomembnejše, saj želimo poudariti vse dosežke žensk—bork, mater, samoupravljalok v razvoju Beti, hkrati pa analizirati probleme, s katerimi zaposlene ženske srečujemo ob vsakdanjem delu, ob samoupravni in politični angažiranosti tako v našem kolektivu kot v občini.

Prav je, da se ob tako pomembnem jubileju, kot je 20-letnica obstoja Beti ozremo nazaj na leto 1957, ko je kolektiv štel le 184 zaposlenih in od teh je bilo že tedaj 65 % žensk. V letih 1960, 1965, 1970 je število zaposlenih naglo naraščalo, naraščala pa je tudi ženska delovna sila. Leta 1960 je bilo od skupnega števila zaposlenih 71 % žensk, 1965 — 79 %, 1970 — 78 %, danes pa

tvori kolektiv okrog 80 % ženske delovne sile. Kolektiv se je v 20. letih po številu zaposlenih povečal skoraj za devetkrat.

Zastopanost žensk v samoupravnih organih je bila že leta 1965 velika, čeprav smo imeli tedaj le DS, UO in DS DE v posameznih obratih. Vendar je bilo tedaj v organih upravljanja premalo zastopanih neposrednih proizvajalk in več vodilnih in vodstvenih delavcev.

Po reorganizaciji podjetja po ustavnih načelih na TOZD, z novo organiziranostjo samoupravnih organov, so ženske—delegati polnoštevilno zastopane tako v DS in odborih na nivoju podjetja, kot v samoupravnih organih v posameznih TOZD in DSSS. V nekaterih TOZD je ta zastopanost žensk—delegatov celo 99 %, (TOZD Konfekcija Mirna peč), v TOZD Konfekcija Metlika

91 %, TOZD Konfekcija Dobo—va 78 %, TOZD Barvarna 25 % itd.

Skupni odstotek žensk—delegatov v samoupravnih organih je danes okrog 80 %. Po funkcijah so kot predsedniki samoupravnih organov zastopani tako ženske kot moški, vendar v odborih na nivoju podjetja prevladujejo moški.

OOZK je leta 1969 štela 52 članov, od tega je bilo 16 žensk. Danes šteje 130 članov, več kot polovica od teh je žensk.

Dejavnost DPO v Beti se občuti na vseh področjih življenja in dela, saj je postalo zanimanje za družbenopolitično delo v podjetju v zadnjih letih večje. To se vidi tudi iz vedno večjega števila novih članov v ZK (predvsem mladina in neposredni proizvajalci).

Vendar se naše žene še vedno premalo aktivno vključujejo v delo v KS (tam kjer živijo). To velja predvsem za kmečke delavke. Pri nas je namreč veliko število delavk iz kmečkih družin — polproletark, ki jih poleg svojih rednih obveznosti v tovarni čaka še delo na kmetiji. Njihovim življenjskim problemom bo potrebno v bodoče posvetiti večjo skrb kot doslej.

Beti je največja in najpomembnejša delovna organizacija v metliški občini. Je tudi nosilec gospodarskega razvoja občine za srednjeročno obdobje 1976—1980. Vsi vemo, da je danes tekstilna proizvodnja v določeni stagnaciji (velike zaloge, nizki OD). Kljub temu so znale naše delavke prisluhniti problemom v občini in so v zadnjih letih odvajale znatna sredstva iz dohodka podjetja in samopriskevke za:

- reševanje otroškega varstva v občini,
- šolstvo,

in to kljub temu da je danes metliška občina glede OD na 59. mestu v SRS. Iz tega je razvidno, da so tudi naše delavke v podjetju imele veliko razumevanja in posluha za reševanje širših družbenih problemov.

Trenutno je zelo pereč problem pri nas pomanjkanje stanovanj. Nekatere naše delavke se vozijo na delo iz zelo oddaljenih krajev, druge pa živijo z veččlansko družino v nemogočih stanovanjskih razmerah. Vse to vpliva na visok stavež bolniške in na produktivnost dela.

Z novo ustavo so dane tudi ženskam—proizvajalkam velike možnosti vključevanja v samoupravne organe, s tem pa tudi pravice, da same neposredno odločajo o rezultatih svojega dela. S temi spremembami v družbenem položaju žensk bomo tudi v našem kolektivu vse še nerešene probleme hitreje in uspešneje rešili.

VERA KOSTELEČ

Čestitka

Vsem sodelavkam čestitamo k 8. marcu — dnevu žena z vročimi željami po izpolnitvi vsega lepega. 8. marec naj ne bi bil samo dan v letu, ampak naj bi vsebina njegovega praznovanja postala naš vsakdanjik.



(nadaljevanje z 2. strani)

člen oziroma 36. do 41. člen pravilnika):

a) na skupno število družinskih članov od 20 do 300 točk, vključno kriterij – e

b) na strokovnost – izobrazbo od 20 do 60 točk na vsakega člana družinske skupnosti, zaposlenega v D. O. „Beti“,

c) za vsako leto zaposlitve v D. O. „Beti“ 5 točk na vsakega člana družinske skupnosti zaposlenega v D. O. „Beti“,

d) za vsako leto čakanja na stanovanje od dneva vložitve upravljene prošnje 10 točk

e) sedanje stanovanjske razmere

V seznamu prosilcev bo stanovanjska komisija v dokončnem predlogu upoštevala tudi sklep DS podjetja za delavki Črnugelj Anico in Horvat Marijo.

Vloga delavca Švinger je izločena iz seznama za tekoče leto, ker je komisija, ki je stanovanje pregledala, ugotovila, da podatki, ki jih je dal delavec Švinger, v popolnosti ne ustrezajo podatkom v vlogi.

Po 36. členu pravilnika, upoštevajoč predloge in sklepe pristojnih organov, je prednostna lista pri dodelitvi kadrovskega stanovanj v Metliki naslednja:

1. Hrste Dalibor, vodja TOZD Barvarna Metlika (obveza D. O.)

2. Peričak Jože iz TOZD Pletilnica Metlika

3. Vukmanič Marija iz DSSS – Služba kontrole in kvalitete

Poleg stanovanj, ki jih je D. O. „Beti“ – Metlika po pogodbi s „TGP“ Metlika kupila, bodo na razpolago še nekatera stanovanja v družbeni lasti, v katerih sedaj stanujejo delavci „Beti“, ki so v 1975. letu dobili stanovanjsko poso-

jilo in so po pogodbi obvezni, da do določenega dneva v letu 1976 oziroma eden v 1977. letu izpraznijo družbena stanovanja.

Številni delavci iz TOZD in DSSS s sedežem v Metliki, ki so na gornjem seznamu prosilcev za stanovanja družbene lasti, so vložili tudi prošnje pri solidarnostnem skladu stanovanjske skupnosti Metlika (12. člen pravilnika) in je pričakovati, da bo določeno število prosilcev iz „Beti“ tudi na ta način rešilo svoj stanovanjski problem.

Glede na to, da bo stanovanjska komisija najpozneje do konca tega meseca točkovala vse vloge prosilcev za stanovanjsko posojilo, ki so dostavljene do vključno 31. 1. 1976, se naprošajo vsi prosilci, da v kolikor niso vlogam priložili potrebnih dokazil (III poglavje pravilnika – posebno 20. člen), to store v roku 7 dni po objavi v „Vežilu“.

Rezultati poslovanj za 1975

Leto 1975 je za nami, zaključni računi so izdelani in veliko se razpravlja o uspešnosti poslovanja v preteklem letu. Z upoštevanjem vseh razmer gospodarjenja, predvsem razmer na tržišču tekstilnega blaga, lahko rečemo, da je bilo naše poslovanje v letu 1975 zadovoljivo.

Celotni dohodek je dosežen z 282,3 milijona dinarjev in je za 12 % večji kot v letu 1974, ker pa so se variabilni stroški povečali za 17 %, torej so narasli bolj kot celotni dohodek, je to direktno vplivalo na manjše doseganje ostanka dohodka. Razni indirektni stroški so narasli za 2 %.

Lahko trdimo, da so se ti stroški tako malo povečali zaradi celotne akcije za zmanjšanje stroškov. Amortizacija je obračunana za 38 % več kot prejšnje leto in znaša 16,7 milijona dinarjev. Dohodek kot rezultat gibanja celotnega dohodka, variabilnih stroškov, raznih indirektnih stroškov in amortizacije je za 3 % večji kot v letu 1974. Na to, da dohodek ni večji, vplivajo variabilni stroški in amortizacija, ki so se

povečali bolj kot celotni dohodek. Pogodbene obveznosti, kamor sodijo zavarovalne premije, obresti od kreditov, bančni stroški ter prispevki in članarine, znašajo 10,5 milijona dinarjev in so za 24 % večji kot prejšnje leto. Zakonske obveznosti so manjše za 21 %, ker imamo manjši ostanek dohodka in zato plačamo tudi manj zakonskih obveznosti. Osebnih dohodki so bili izplačani v višini 55,9 milijona dinarjev in predstavljajo 68 % dohodka podjetja. Ostanek dohodka je 9,3 milijona dinarjev in je za 39 % manjši kot v letu 1974.

GIBANJE ZALOG:

	31. 12. 1974	31. 12. 1975	indeks
sirovine	29.031	26.456	91
nedov. proizvod.	41.273	29.373	71
gotovi izdelki	20.566	34.437	167
Skupaj:	90.860	90.266	99

V letu 1975 je bilo v naši delovni organizaciji poprečno 1431 zaposlenih, kar je za 2 % več kot lani. Poprečni osebni dohodki so se povečali od 2.008 dinarjev v letu 1974 na 2.380 dinarjev v letu 1975. V odstotkih izraženo predstavlja to povečanje 19 %.

V letu 1975 smo dosegli za 2,5 milijona dolarjev izvoza, od tega večji del na konvertibilno področje, in sicer 2,0 milijona dolarjev.

Skupne zaloge so bile 31. 12. 1975 za 1 % manjše kot pred letom dni. Na močno zmanjšanje nedovršene proizvodnje in povečanje zaloge gotovih izdelkov je vplival predvsem prenos volne iz nedovršene proizvodnje v gotove izdelke. Glede na to, da smo uspeli zaloge obdržati na isti ravni oziroma jih zmanj-



šati za 1 %, lahko rečemo, da je to v tej tržni situaciji uspeh.

Če ob koncu povzamemo vse kazalce poslovanja, lahko zaključimo, da je bilo poslovanje v letu 1975 zadovoljivo.

TONE TOMC

IZŠLI SO SAMOUPRAVNI AKTI PODJETJA

Pred kratkim je izšla druga knjižica Samoupravni akti podjetja. V njej sta Samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu in Samoupravni sporazum o odgovornosti delavcev v delovni organizaciji Beti Metlika. Knjižico bodo prejeli vsi zaposleni in gotovo bodo večkrat pogledali vanjo.

Ženska gibanja, to so politična in socialna gibanja, organizirana zaradi boja za osnovne ženske pravice, za njihovo osamosvojitve, za prekinitev izkoriščevalskega odnosa do žensk v proizvodnji, družbi in v družini. Ta gibanja so se okrepila še posebno v začetnem razvoju kapitalistične družbe, ko je razvoj industrije pritegnil tudi ženske na delo izven družine.

Gibanje za osamosvojitve žensk se je razvilo zlasti po francoski revoluciji (1789) in nato predvsem v času marčne revolucije (1848). Proti koncu 19. stoletja dobiva socialistično in proletarsko gibanje žensk vse večji pomen, posebno s političnim delom zlasti Klare Zetkin, a kasneje z akcijami žensk, sindikalnih bork in to predvsem po zaslugi Rose Luxemburg.

V obdobju med obema vojnama so si v mnogih evropskih deželah ženske postopoma pridobile pravice do dela in delovanja pod enakimi pogoji kot moški. Po drugi svetovni vojni so začele v večjem delu sveta delovati masovne ženske organizacije kot sestavni del socialističnega in demokratičnega gibanja. Največja takšna organizacija pa je Mednarodna demokratična federacija žena, ki je bila ustanovljena 29. 11. 1945 v Parizu.

Ob dnevu žena

V Jugoslaviji je bila med NOB 6. decembra 1942 ustanovljena Antifašistična fronta žena (AFŽ), ki je organizirala ženske v boju in je odigrala pomembno vlogo v obdobju povojne graditve. Na V. kongresu AFŽ 1953 je bila ustanovljena Zveza ženskih društev Jugoslavije. Ta ima značaj organizacije, ki naj mobilizira vse družbene ustanove, organizacije in posameznike za reševanje problemov, ki se posebno tičejo žena, posebno v pogledu pomoči materam, zaščite žensk pri delu in podobno.

Zaradi vse močnejšega vključevanja žena v politično, ekonomsko in splošno življenje je prenehala potreba po posebni ženski organizaciji in je bila AFŽ ukinjena.

MILAN BRAČIKA

Zahvala

Ob boleči izgubi očeta Martina Malnariča se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi izrekli sožalje, pospremili očeta na zadnji poti. Osnovni organizaciji sindikata TOZD Pletilnica pa hvala za podarjeni venec. Hvala vsem, ki so imeli mojega očeta radi.

TINE MALNARIČ

Vesti - Vesti - Vesti -

PRED VOLITVAMI V SAMOUPRAVNE ORGANE

Delavski svet podjetja je v skladu s 27. členom Statuta podjetja razpisal volitve, določil dan volitev in imenoval volilno komisijo. To so storili tudi DS TOZD in DS DSSS. Priprave za volitve so v polnem teku. Volilne komisije in družbenopolitične organizacije imajo polne roke dela.

Pretekli sta dve leti dela v samoupravnih organih na delegatski osnovi. Vloženega je bilo veliko dela in truda. Bilo je veliko sestankov. Delavski svet podjetja se je sestel štiriindvajsetkrat, šestindvajset sej je imel odbor za kadre, delovne in življenjske pogoje ter stanovanjsko politiko, DS barvarne je zasedal štiriindvajsetkrat, komisija za kadre in medsebojna razmerja v TOZD Konfekcija Črnomelj pa je razpravljala o priloženem dnevnem redu osemindvajsetkrat.

Gotovo bomo predlagali in izvolili v samoupravne organe najboljše med nami, kajti takšno delo zahteva vsestransko razgledanega človeka, pripravljenega delati tudi po preteku osmih ur, človeka, ki mu ni vseeno, kako se bo gospodarilo

v podjetju. Biti delegat je dolžnost, pravica in čast.

D. Ž.

ŠOPEK PRIREDITEV OB MINULEM 8. MARCU

Osmemu marcu - dnevu žena - smo letos posvetili še posebno pozornost. Osrednji dogodek je bil gotovo razgovor „Ženska včeraj, danes, jutri“, ki so ga pripravile družbenopolitične organizacije Beti in na katerega so povabili predstavnice in predstavnike delovnih organizacij v občini. Razgovor je bil v TOZD Izobraževalni center in je lepo uspel. Udeležila se ga je tudi Mara Rupena, znana borka in družbenopolitična delavka. Pred razgovorom je bila krajša slovesnost. Predstavniki mladine so v imenu družbenopolitičnih organizacij čestitali najstarejšim delavkam našega podjetja. Zaposili so jih, naj čestitke prenesejo vsem ženskam našega kolektiva.

V petek, 5. marca, pa je bila v naši restavraciji kulturna prireditev, na kateri so nastopili Dolenjski oktet ter recitatorja Jože in Zvonka Falkner. Na predvečer praznika pa se je v domu Partizana predstavil Slovenski oktet, ki ga je povabil v goste Novoteks.

Pred novimi volitvami

Veliko je bilo govorenega in še več napisanega, da sedanji delegati niso odigrali svoje vloge, ki jim je bila zaupana. Zato sem se odločila, da napišem nekaj svojih misli ne v opravičilo, temveč v razmišljanje, da bi bilo v bodoče bolje.

Pojdimo po vrsti. Že ko predlagamo in potem volimo delegate, se prerado zgodi, da predlagamo predvsem tiste, ki imajo več časa za obiskovanje sestankov, kajti nekateri so pravi umetniki v izgovarjanju: imajo vrsto zaprek, samo da ne postanejo delegati. Morda se ne zavedajo, da je član kolektiva dolžan sprejeti zaupano mu nalogo.

To ni le pravica, ampak se ob delu v samoupravnih organih človek izobražuje, izpopolnjuje. Navadno leti kritika šele takrat, ko so delegati že izvoljeni. Posamezniki imajo kopico pripomb. Lahko je kritizirati, težko pa pomagati. Najlaže je človeka uničiti, teže ga je postaviti na pravo pot. Delegat je - malce grobo rečeno - prepuščen samemu sebi in hudobnim jezikom. Če bomo še naprej tako delali, bo vedno znova prevladovalo mnenje, da imajo delegati dolge jezike in bolj malo pameti. (Tako e, žal, sliši med ljudmi.) Premalo je povezanosti z bazo. Delegat bi moral priti na sejo s stališči in sklepi sredine, v kateri dela. Tako ne bi prihajalo do moreče tišine. Tudi priprava gradiva je poglavje zase. Velikokrat je preobširno, napisano v nerazumljivem jeziku, a tudi prepozno ga prejmemo.

Zgodi se, da se oglasiš na sestanku, govoriš, morda napačno, in seveda osmešiš samega sebe. Naloga delegata pa ni, da bi samo dvigal roko. S svojim znanjem in prizadevnostjo naj bi pomagal reševati zapletene probleme, od katerih je odvisno življenje nas vseh. In človeka cenimo po tem, koliko pripomore k skupnosti. In vsak prispeva največ, kar lahko.

Prosila bi vse, da se pred volitvami zamislijo in da predlagajo za delegate sposobne in delovne ljudi. Naloga delegata je, mislim, zastopati interese večine in ne posameznikov.

PEPCA JAKOVINA, DOBOVA

Koliko obrazov ima osmi marec?

Tak je bil naslov v časopisu Delo, avtorica je Barbara Goričar. Tudi sama sem se zamislila tako ob naslovu kakor ob prazniku samem.

Clara Zetkin je od 1891. leta vodila žensko proletarsko gibanje v Nemčiji, leta 1907 je bila izbrana za sekretarko mednarodne zveze žensk in tako so na njen predlog leta 1910 proglasili 8. marec za dan žensk - delavk.

Ta čudoviti pa hkrati tudi odbijajoči praznik se spet bliža. V delovnih organizacijah že vedo, kako bodo počastili svoje tovarišice. Nekje z zabavo, drugje z izletom, ponekod z darilnimi boni . . .

Kako pa v podjetju BETI, kjer je nad 80 % žensk - delavk?

Vsako leto se precej pozno spomnimo, kaj in kako. Leto žensk je za nami, a še

teče in žene so tu. Malo smo jim nudili, premalo se pogovarjali o njihovih težavah.

Ideje se porodijo, morda ne na pravem mestu in v pravih glavah. Prihaja osmi marec in vleče za sabo vonj uvoženih nageljnov, okus po vinjaku in oblak meglene pozabe, kjer tiči njegov prvotni pomen.

Nisem pikra, ne kritična, ampak opazovalka in prizadeti subjekt. Kaj smo vendar, drage sodelavke in sodelavci, naredili iz tega praznika? Ne vem, če lahko nekemu idejnopolitičnemu datumu v letu sploh lahko rečem praznik. Ta naš osmi marec, ki ima pravzaprav v resnici toliko lepih obrazov.

To je skoraj 50-odstotna udeležba žensk v aktivnem prebivalstvu SRS. To so samoupravljalkе za tovarniškimi stroji, to so znanstve-

nice v laboratorijih, zdravnice v operacijskih dvoranah . . . To so delovna mesta, na katerih človek z rokami in z umom dokazuje svojo ustvarjalno bit. To so ženske v organih samoupravljanja, to so . . .

Naš osmi marec je tudi več kot 100.000 Jugoslovank, ki so z orožjem v roki stopile na pot revolucije. To je 25.000 v boju padlih žensk, to je 88 Jugoslovank - narodnih herojev, to je 1.900 Jugoslovank - spomeničark. Iz tega veje naš pravi osmi marec, veje pa tudi iz Titovih besed na 1. kong. AFŽ v Bosanskem Petrovcu 1942. leta: „Ponosen sem, da stojim na čelu armade, ki ima toliko žensk . . .“

Osmi marec naj bi bil dan, ki pomeni nekakšno priznanje ženske delavke, borke, soustvarjalke boljšega jutri.

Bi ne bilo lepo, ko bi na slavnostni seji delavskega sveta povedali delavkam, kaj in koliko so ustvarile, do kod so prišle po gospodarskem načrtu, kaj izboljšati, odpraviti?

Najbrž nima nihče nič zoper nageljne, ki ovenejo, zoper vinjak, ki shlapi. Edino, kar me malce boli, je, da smo temu dnevu vzeli njegovo prvotno veljavo, njegovo idejnopolitično vlogo, ki mu jo moramo vrniti.

Dvajset let „BETI“. Malo, pa vendar lep in velik jubilej, 20 let odrekovanja, 20 let žuljev, truda, volje, ustvarjanja iz nič, 20 let oblikovanja medsebojnih tovariških odnosov. Naj se to ne spremeni le v številke, naj bo na prvem mestu človek, njegovo dostojanstvo in če že lahko rečem - žena, delavka v kolektivu „BETI“.

N. D.

Ob 8. marcu smo se sprehodili med ženskami in jih povprašali:

1. Kdaj in kje ste najlepše praznovali dan žena?

2. Kaj najbolj pogrešate v kraju, kjer živite?

3. Kaj vas kot žensko najbolj moti v tovarni?

Poglejmo, kakšni so bili odgovori:

1. MARIJA PEZDIRC: V tovarni sem šest let. Delam kot navijalka volne. Spominjam se lanskoletnega praznovanja v tovarni. Bilo je lepo. Kaj pogrešam? Skorajda nič, bi si pa zelo rada zgradila hišo. Tudi to bo. Najbolj slabe volje sem, ko ni dela.

2. BRANKA LJUBANOVIČ: V službi sem šele pet mesecev. Prej sem bila v poklicni šoli. Spominjam se lanskoletnega praznovanja osmega marca doma. Imeli smo se nepozabno. Moram priznati, da pogrešam zabavo, saj sem mlada. Premalo zabave je tako v mojem kraju kakor tudi v tovarni.

3. SLAVICA PLUT: Delam v skladišču pletiva. V tovarni sem deset let. Najlepše sem vedno praznovala v sredi sodelavcev, v tovarni. Človek se mora razpoložiti. Mislim, da je življenje v Metliki kar prijetno in ne pogrešam skoraj ničesar. Tudi v podjetju mi je prijetno.

4. ANICA RUS: Sedem let že hodim skozi tovarniška vrata, kjer mi je prijetno in kjer sem se ob 8. marcu vedno prijetno zabavala. Rada sem s sodelavkami. V svojem kraju pogrešam kino dvorano, več trgovin in razvedrilo. Če bi bili med nami v tovarni boljši medsebojni odnosi, bi človek še z večjim veseljem delal.

5. MARTA ŠTEBLAR: Dobrih pet let sem v tovarni. Najraje sem praznovala v podjetju, kjer sem se sprostita in razvedrila. Da bi kaj posebnega pogrešala? Ne.

6. VERA MIKIČ: Šestnajst let sem v Beti. Dobro se spominjam praznovanja leta 1972. Takrat je bilo zelo lepo. Sem človek, ki me malenkosti ne motijo, mogoče sem tudi zato zadovoljna z vsem.

„V podjetju je prijetno“



Marija Pezdirc



Slavica Plut



Vera Mikič



Branka Ljubanovič



Anica Rus



Pepca Rajen

7. PEPCA RAJEN: Sedem let že sedam za šivalni stroj. Najlepše mi je, ko pripravimo praznovanje 8. marca v podjetju. Če verjame ali ne, toda v domačem kraju pogrešam dvorano za kulturne prireditve in dobre igre. Moti pa me, če ni dovolj dela.

8. MILENA ŽELE: Sem evidentičarka gotovih izdelkov. Prav prijetno sem se zabavala lani v hotelu. Kaj posebnega v Metliki ne pogrešam, a tudi v tovarni je kar v redu. No, kakšna malenkost me moti, a to se pozabi.

STANKO KRIŽ



Marta Šteblar



Milena Žele

Sindikalna lista

1.	OD pripravnikov — srednja izobrazba OD SRS — višja izobrazba OD SRS — visoka izobrazba OD SRS	1975	1976
2.	Nadurno delo	70 %	70 %
3.	Nočno delo	90 %	90 %
4.	Delo na dan nedelje	105 %	105 %
5.	Delo na dan državnega praznika	50 %	50 %
6.	Deljen delovni čas — če traja prekinitiv 1 – 2 uri — če traja prekinitiv nad 2 uri	50 %	50 %
7.	Nadomestilo za čas bolezn do 30 dni	50 %	50 %
8.	Dodatek za minulo delo: nad 3 – 7 let nad 7 – 11 let nad 11 – 15 let nad 15 – 20 let nad 20 – 25 let nad 25 – 30 let nad 30 let	300 din bruto 500 din bruto 90 % do 250 od 251 2 % 1 % 3 % 2 % 4 % 3 % 5 % 4 % 6 % 5 % 7 % 6 % 9 % 8 %	90 % do 250 od 251 2 % 1 % 3 % 2 % 4 % 3 % 5 % 4 % 6 % 5 % 7 % 6 % 9 % 8 %
9.	Dodatek za omejevanje fluktuacije: leta v Beti nad 1 – 3 leta nad 3 – 7 let nad 7 – 11 let nad 11 – 15 let nad 15 let	1 % 2 % 3 % 4 % 5 %	1 % 2 % 3 % 4 % 5 %
10.	Dnevnice: 8 – 12 ur nad 12 ur 6 – 8 ur	90 din 140 din —	96 din 150 din 50 din
11.	Nočnine: prizna se račun do brez računa	160 din 70 din	170 din 75 din

12.	Dnevnice v tujini: kot velja za republiške upravne organe	1,5 din/km 65 din 1.200 din	1,50 din/km 70 din 1.250 din
13.	Kilometrine	30 din	40 din
14.	Terenski dodatek	0,50 din/km 150 din	0,50 din/km 200 din
15.	Nadomestilo za ločeno življ. Povračilo stroškov za prihod na delo in odhod delavec plača najmanj stroški prevoza na delo, kjer ni javnega prevoza – po skplpu odbora za gospodarjenje	—	—
16.	Regres za prehrano med delom	—	—
17.	Dietiki dobijo vrednostni bon v višini regresa	—	—
18.	Nagrade učencem poklicnih šol in učencem z učno pogodbo: 1. leto 2. leto 3. leto	600 din 700 din 850 din	720 din (neto) 840 din (neto) 1.000 din (neto)
19.	Nagrade študentom SŠ: 1. leto 2. leto 3. leto 4. leto VS 1. leto 2. leto 3. leto 4. leto	850 din 1.000 din 1.000 din 1.200 din 1.200 din 900 din	900 din (neto) 1.100 din (neto) 1.100 din (neto) 1.400 din (neto) 1.400 din (neto) 1.000 din
20.	Regres za letni dopust	—	1.500 din (neto) 2.500 din (neto)
21.	Nagrade za delo ob odhodu v pokoj – enak znesek gre ob smrti delavca najnižim članom družine 2 povp. OD SRS v preteklem letu Nagrade ob delovnih jubilejih za 10 let za 20 let	njegov povprečni OD v tekočem letu	njegov povprečni OD v preteklem letu
22.	Solidarnostne pomoči	—	—
23.	Povračilo pogrebnih stroškov družini delavca, ki je umrl	—	—

V izdelavi tega osnutka gospodarskega načrta so sodelovale naslednje strokovne službe: PAO, SOIS, razširjeni kolegij direktorjev, (glavni direktor, direktorji sektorjev, vodje TOZD in predstavniki družb. polit. organizacij).

Sindikalna lista

Ženska - nosilec boja

Osmi marec je bogata oživitelj idej, na katerih je pred 66 leti temeljil. Razglasitev leta 1975 za mednarodno leto žensk je rezultat dolgoletnih naporov OZN. Ideja o enakopravnosti ženske, pravice do dela in podobno brez konkretnih razvojnih možnosti ostane samo proklamacija, ki seveda v enaki meri prizadeva tudi moško prebivalstvo.

Ob tem spoznanju je OZN pritegnila k reševanju problematike položaja ženske tudi ekonomsko-socialni svet UNESCO, svetovno zdravstveno organizacijo, mednarodno organizacijo dela itd. In tako je nastala vrsta dokumentov in akcijskih programov, bistvenih za položaj ženske. Posebno pomembni sta deklaracija o odpravi diskriminacije žensk (1967) in dolgoročni program akcije za vključevanje žensk v razvojne načrte v okviru strategije drugega desetletja razvoja. Sprejeta načela pa se kljub prizadevanju skupščine OZN uveljavljajo počasi in neenakomerno. In tako še

vedno ostajajo spoznanja o tem, da je prispevek žensk odločilnega pomena za družbeni napredek in za reševanje najbolj žgočih svetovnih problemov. Zato je generalna skupščina OZN razglasila leto 1975 za mednarodno leto žensk pod geslom „enakopravnost, razvoj in mir“.

Razprava na svetovni konferenci je močno izpostavila položaj ženske v deželah v razvoju in razgrnila probleme, ki jih zaostalost in revščina v teh deželah nalagata neposredno na ramena ženske in matere. Pri ocenjevanju opravljenega dela na mednarodnem področju ne smemo prezreti dejstva, da je v Jugoslaviji prek svojih predstavnikov dala pomemben prispevek k osvetljevanju te problematike in to z dolgoletnim sodelovanjem v komisiji za status ženske in z zavzetim nastopanjem na svetovni konferenci v Mexicu.

Ko ocenjujemo doseženo stopnjo emancipacije žensk pri nas, moramo upoštevati, da je bila v Jugoslaviji izvedena socialna revolucija, ki je vplivala na položaj žensk in da je bila ženska v Jugoslaviji aktivni nosilec tega boja, zato je množična udeležba žensk v NOB močno oblikovala njeno politično zavest. In tako je naš osmi marec povezan z več kot 100.000 Jugoslovankami, ki so z orožjem v roki stopile na pot revolucije. To je 25.000 v boju padlih žensk, to je 40.000 ranjenih žensk, 88 Jugoslovank - narodnih herojev in 1900 Jugoslovank-spomeničark.

Ta naš osmi marec ima toliko lepih obrazov!

To je skoraj petdesetodstotna udeležba žensk v aktivnem prebivalstvu SRS. To so samoupravljalka za tovarniškimi stroji, to so znanstvenice v kabinetih in v laboratorijih, inženirke v tovarnah, zdravnice v operacijskih dvoranah, sodnice, prosvetne delavke in še bi lahko naštevale. To so delovna mesta, na katerih človek z rokami in umom dokazuje svojo ustvarjalno bit. Iz podatkov je razvidno, da je bilo leta 1940 le 18% žensk med vsemi zaposlenimi prebivalci, danes pa smo dosegli v jugoslovanskem merilu 35%, v Sloveniji pa 43%.

V svetovnem merilu res močno narašča število zaposlenih žensk in dobiva med njimi vodilna mesta tudi zaposlena mati, a še vedno prevladuje miselnost, da je ženino mesto doma v družini. Zato je ženino poklicno delo še pogosto obravnavano kot nujno zlo, ki ga je možno tolerirati le za neporočene ženske. Boriti se proti taki miselnosti je zgodovinska naloga, ki jo mora opraviti delavski razred v svojem boju za osvoboditev človeka in dela.



Aero klub „Bela krajina“

Gotovo vam ni neznano, da je bil še v letu 1975 ustanovljen Aero klub Bela krajina, v katerega se je vključilo veliko mladih, a tudi starejših ljudi. Ustanovitev je vzbudila pozornost, kakršne smo deležni ob vsakršnem ustanavljanju novosti.

Navadno potem začetno navdušenje splahni in nemalokrat se zgodi, da prične dejavnost upadati, namesto da bi iz leta v leto rasla. Morda je ob ustanovitvi Aero kluba Bela krajina zanimivo to, da so se zanj zavzeli domala vsi družbeni faktorji, kajti obstoj takega kluba je širšega družbenega pomena, za delovanje pa je potreben poleg kadra tudi denar. Potreben kader naj bi se izšolal drugod ob kolegijski drugih slovenskih Aero klubov, denar pa bo treba zbrati po domačih blagajnah. V Sloveniji vsak član AERO kluba prispeva na dinar družbenih sredstev štiri svoje dinarje, v drugih republikah je povsem drugače, četudi je tovrsten šport v Sloveniji najbolj razvit.

Gotovo ni slučaj, da so o dejavnosti Aero klubov razpravljali v samih vrhovih naših družbenopolitičnih organizacij. Prepričani so, da morajo zagotoviti sredstva Temeljne telesnokulturne skupnosti, Temeljne izobraževalne skupnosti, LO in SLO. AERO klub Bela krajina ima doslej zagotovljenih 40.000 dinarjev: 20.000 iz žiro računa TTKS Crnomelj in prav toliko iz istega naslova v Metliki.

Toda pustimo zaenkrat probleme. Poglejmo, kakšni so načrti na novo rojenega kluba, ki je neznanca na tej strani Gorjancev, akoravno je več mladincev aktivnih članov Letalskega centra v Novem mestu, in to že več let. Ti so bili tudi pobudniki za ustanovitev kluba, ki je delo resno zastavil. Pri Kmetijski zadruzi Metlika so obljubili dati v uporabo svoje zemljišče ob Kolpi v Logu, kjer naj bi se uredilo športno letališče. Najbrž ni potrebno pisati o pomenu razvoja takega športa tu pri nas s turističnih ali družbeno zaščitnih koristi, kakor bi bila najbrž odveč beseda o tem, da se je prav na našem ozemlju med NOB izšolala četa letalcev in le-ti naj bi dobili v Beli krajini domicil.

Tovariš Ivan Žele, ravnatelj osnovne šole v Metliki in bivši župan, mi je na zadnjem sestanku izvršnega odbora Aero kluba Bela krajina takole na uho rekel:

„Če bi imeli za vsako dejavnost vsaj nekaj tako zagretilih Ovničkov.“ Jože Ovniček je brez dvoma gibalo belokranjskega Aero kluba in ne bi bilo prav, ako bi pri napreztanjih ostal osamljen, saj sem takole iz uličnih bežnih pogovorov dobil vtis, da nekateri še zdaj ne verjamejo v resnico o obstoju Aero kluba. Zanj pa so se zavzeli tako pri vojnih oblasteh kot tudi pri Zvezi letalskih organizacij Slovenije. Prav bi torej bilo, da naše pomisleke zamenjajo dejanja, Aero klub pa naj dobi svoje mesto tudi v naših programih dela z denarno postavko na desnem robu načrtov. Videli bomo, da denar ni bil vržen v zrak.

T. G.





Betko ima besedo

Ob razpravi o pokritju primanjkljaja Elektrogospodarstva je eden od delavcev vstal in vprašal: „Če glasujem za, pomeni to, da se bom od tega trenutka dalje lahko bril tudi z električnim brivnikom?“ Vprašanje je ostalo brez odgovora.

Ob šesti uri in deset minut zmanjka po nekaterih pisarnah električnega toka. Strokovnjaki menijo, da zaradi priključitve električnega kuhalnika, ki naj bi zavrel vodo za kavo. Kdo kuha kavo in kje se kuha, ne morejo ugotoviti niti tisti, ki jo pijejo.

V našem Vezilu napiše največ člankov neki Toni Gašperič, ki se podpisuje s kratico T. G. Priporočam mu, da inicialkam T. G. doda še veliki P., torej bi se moral podpisovati T. G. P., kar lahko pomeni: tiskarski gospodarski problemi. Ali pa kaj drugega.



Posnetek je iz nove novomeške sodobne športne dvorane, kjer so se v začetku marca pomerili novomeški košarkarji z metliško Beti. V prvem polčasu so bili precej boljši gostje, v drugem pa so močno popustili, saj so dosegli vsega 18 točk. Na sliki: Lalič in Švinger poskušata zaustaviti Cukuta.

So novomeški obroči začarani?

Do izida tretje številke „Vezila“ je košarkarsko moštvo Beti odigralo dve tekmi letošnjega dvoranskega slovenskega košarkarskega prvenstva. Ker Metličani v domačem mestu nimajo primerne dvorane, vse tekme gostujejo.

Tako so tekmo z novomeškim Novoteksom igrali v novi športni dvorani. Dolenjski derbi med obema ekipama je bil vedno mikaven, zato si ga je ogledalo okoli 200 gledalcev in skoraj polovica jih je spodbujala Metličane.

Medtem ko je spodbujanje v prvem polčasu še zaleglo – Beti je odšla k odmoru s štirimi koši prednosti – tudi glasno navijanje v drugem polčasu „zaspalih“ Metličanov ni spodbudilo, da bi igrali bolje. Zlasti proti koncu so močno popustili in domači košarkarji – v zadnjih tekmah so bili vedno boljši Metličani – so zaslužno osvojili potrebne točke.

Rezultat: Novoteks – Beti 62:52 (30:34). Beti: Jezerinac 20, Lalič 9, Švinger 8, Kamnikar 10, Ž. Vergot 2 in Popovič 3.

BETI – TRIGLAV 63:66 (37:28)

Metličani so v petem kolu prvenstvene tekme igrali v dvorani osnovne šole v Bršlinu in tudi to tekmo izgubili. Po prvem polčasu je le malokdo verjel, da lahko do tekme še neporaženi Triglav tudi zmaga. Metličani so namreč v prvem polčasu z zelo dobro igro v napadu in obrambi prekosili goste v vseh pogledih, in če bi bili nekoliko bolj natančni pri hitrih protinapadih, bi bila lahko njihova prednost ob koncu prvega polčasa še večja.

V nadaljevanju pa igralcev Beti žoga ni in ni hotela ubogati. Njihovi meti so bili vse bolj netočni in najbolj vneti navijači so „pogrunjali“, da so novomeški obroči za Metličane začarani. Verjetno je zdravilo za začarane obroče kaj preprosto: poslej bodo morali igralci bolj spoštovati trenerjeve napotke, igrati bolj umirjeno in le tako bodo lahko že dobljene tekme spremenili v zmago.

Za Beti so igrali: Kremesec 2, Vergot 2, Lalič 7, Švinger 21, Jezerinac 21, Kamnikar 8 in Popovič 2.



Na predvečer dneva žena so metliški košarkarji „gostovali“ v bršlinski osnovni šoli, kjer so se pomerili s kranjskim Triglavom. Žal se je tudi v tekmi z njimi ponovila „Novoteksova“ igra. Medtem ko so v prvem polčasu igrali zelo dobro, so v nadaljevanju popustili in še enkrat po nepotrebnem prepustili točki nasprotnikom. (Foto: Janez Pezelj)

Ureja uredniški odbor: Slobodanka Videtič, Stevica Medek, Dragica Nenadič, Milan Travnikar, Milan Bračička, Marjan Pavlovič, Ivan Brodarič in Ivan Biščan. Glavni in odgovorni urednik: Toni Gašperič, tehnični urednik: Janez Pezelj. Izdaja Belokranjska trikotažna industrija Metlika. VEZILO izhaja enkrat na mesec v 1700 izvodih. Stavek, filmi in prelom Dolenjski list, tisk KNJIGOTISK Novo mesto.